

Nyckelmanifestationen i Nyköping

Nyköping är en liten idyllisk småstad på Sveriges östkust 100 km söder om Stockholm. Nyköping är också en stad som nazisterna valt ut som propagandaplatz för sin rasistiska hat- och våldsideologi. I Nyköping fick människorna nog av att höra de nazistiska slagorden. Varje lördag när kyrkklockorna slår 12 höjer människorna sina armar och skramlar i protest med sina nycklar.

Lördagen den 16 februari i år samlades Nyköpingsborna för första gången på stadens torg för att skramla med sina nycklar mot nazism, rasism, främlingsfientlighet och för att försvara det demokratiska samhället, där alla människor får plats och är lika mycket värda. Nycklarna är symbol för det öppna samhället, som en av initiativtagarna säger. När klockan är fem i 12 kan torget verka ganska tomt, men när kyrkklockorna slår strömmar människorna till. Ljudet av rasslande, skramlande nycklar är genomträngande. Människor skrattar, kramas och pratar. Det är lite av folkfest vare sig solen skiner eller det regnar.

De som startade nyckelskramlandet menar att våld inte löser några konflikter. Problemen människor emellan ska övervinnas med kärlek, genom dialog och utan våld. ”Den som går ickevåldets väg älskar sina medmänniskor och fördömer det onda. Kärleken, inte våldet och hatet, har sista ordet i historien”, förklarar en av nyckelmanifestationens initiativtagare.

Under en längre tid var olika nazistiska demonstrationer ett inte ovanligt inslag i gatubilden i Nyköping. Många människor blev mycket illa berörda och bestörta över de fasansfulla rasistiska budskapen. Människor har spottats på, människor har kallats för hora, människor har känt sig pressade och hotade när nazisterna aggressivt spridit sina budskap på gatorna.

Varje lördag sedan i mitten av februari samlas mellan 100 och 500 Nyköpingsbor på torget och skramlar med sina nycklar. Manifestationen verkar ha haft effekt. Sedan den startade har fascistiska och främlingsfientliga demonstrationer nära nog upphört på gatorna. Förutom vid ett tillfälle, en lördag i mars direkt i anslutning till nyckelmanifestationen tågade ett 20-tal nazister in på torget med fanor, plakat och megafoner. Men Nyköpingsborna tog upp sina nycklar och skanderade ”inga nazister på våra gator”. Stämningen var enligt de som var med hätsk och hotfull, men nazisterna tvingades ge sig av.

Ett viktigt stöd för nyckelmanifestationerna i Nyköping har varit lokaltidningen Sörmlands Nyheters bevakning. Varje måndag har tidningen beskrivit lördagens aktiviteter på torget. På så sätt har Nyköpingsborna hela tiden påmint om varför manifestationerna pågår. Det finns människor som är rädda för att delta i nyckelmanifestationen, rädda för att bli inblandade i bråk med nazister. Det finns de som anser att var och en har en skyldighet att stå upp och försvara demokratin. Att det inte räcker att tyst tänka de rätta tankarna, att ta avstånd i ord, men inte handling. Det finns de som anser att majoritetens tysta medgivande är farligt och att nyckelmanifestationen är en befrielse.

Nyckelskramlarna i Nyköping hoppas få efterföljare i Sverige och i andra länder. Nyckelmanifestationen är folkets fredliga protester mot nazism, rasism och främlingsfientlighet och för det demokratiska öppna samhället som försvarar alla människors lika värde.

Text: Marie Sälmark